

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۸۵۰۹

تجدیدنظر اول

۱۳۹۵

INSO
8509
1st. Revision

2017

بازرسی پیش از حمل (PSI) –
آیین کار

Pre shipment inspection (PSI) –
Code of practice

ICS:03.120.20

استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۰۹ (تجدید نظر اول): سال ۱۳۹۵

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱ (۰۲۶)

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴ (۰۲۶)

رایانامه: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهینامه سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«بازرسی پیش از حمل (PSI) – آیین کار»
(تجدید نظر اول)

رئیس:

مدیر کل دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی

نکونام، همایون
(کارشناسی مهندسی مکانیک)

دبیر:

سازمان ملی استاندارد

منتظری، نزهت
(کارشناسی ارشد برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس استاندارد

اشرف جهانی، آریتا
(کارشناسی ارشد مدیریت دولتی)

شرکت اس جی اس

اقبال، برسین
(کارشناسی بازرگانی)

شرکت بازرسی شاردین آفرین

تحویلداران، مرمرین
(کارشناسی بازرگانی)

شرکت بازرسی فهامه

جهانگیری، علی
(کارشناسی مهندسی صنایع)

سازمان ملی استاندارد

خلج امیرحسینی، فریبا
(کارشناسی ارشد حقوق بین الملل)

گمرک جمهوری اسلامی ایران

دولت آبادی، وحید
(کارشناسی ارشد مدیریت بازاریابی)

شرکت لوید آلمان کیش

زال پور، پگاه
(کارشناسی مهندسی کشاورزی)

شرکت بازرسی مهندسی و صنعتی ایران

ذوالفقاری، بهناز
(کارشناسی مهندسی شیمی)

شرکت بازرسی ایکا	طالبی، محمد (کارشناسی مهندسی مکانیک)
شرکت آریا اس جی اس	کردونی ناصری، محسن (کارشناسی شیمی محض)
شرکت بازرسی ایکا	علیوندی، آرتمیس (کارشناسی کامپیوتر)
شرکت بازرسی ایدرا	عباسی، مسلم (کارشناسی ارشد برق و قدرت)
سازمان ملی استاندارد	فراهانی، فرزانه (کارشناسی ارشد حسابداری)
کارشناس رسمی دادگستری	قاضی طباطبایی، حسین (کارشناسی مدیریت اقتصادی)
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	قدرت پور، مریم (کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی)
شرکت بخرد	منافی، ناصر (کارشناسی مهندسی دریا)
سازمان ملی استاندارد	موسوی، گلناز (کارشناسی ارشد مهندسی مدیریت صنایع نساجی)
شرکت بازرسی کنترل یونیون	مویدی، شهروز (کارشناسی ارشد مهندسی طراحی سازه های دریایی)
سازمان ملی استاندارد	یوزباشی، مهدیه (کارشناسی ارشد تکنولوژی صنایع غذایی)

ویراستار:

کارشناس استاندارد	حاجتی مدارایی، فرج اله (کارشناسی مهندسی شیمی)
-------------------	--

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ح	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۱-۱ هدف
۱	۲-۱ دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۵	۴ شمول بازرسی پیش از حمل
۶	۵ روش کار بازرسی
۶	۱-۵ کلیات
۹	۱-۵ مراحل بازرسی
۱۱	پیوست الف (الزامی) اهم مندرجات در قرارداد بازرسی

پیش‌گفتار

استاندارد «بازرسی پیش از حمل (PSI) - آیین کار» که نخستین بار در سال ۱۳۸۴ بر اساس پژوهش انجام شده تدوین و منتشر شد، بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بررسی و تایید کمیسیون های مربوط برای اولین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در یکصد و نود چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد مدیریت کیفیت مورخ ۹۵/۱۱/۳۰ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدید نظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۸۵۰۹: سال ۱۳۸۴ می شود.

نتایج پژوهشی که برای تهیه و تدوین این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

1- Pre-shipment inspection Agreement- World Trade Organization

2- Technical barrier to trade (TBT) Agreement- World Trade Organization

۳- بررسی و مطالعه روش های رایج بازرسی در ایران و سایر کشورها (تحقیقات کاربردی)

۴- ذوقی، محمد صالح، مقررات متحد الشکل اعتبارات اسنادی (UCP 600)، چاپ دوم، انتشارات کمیته

ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی، ۱۳۸۷

عنوان استاندارد

" بازرسی پیش از حمل (PSI) - آیین کار "

۱ هدف و دامنه کاربرد

۱-۱ هدف

هدف از تدوین این استاندارد، ارائه روش کار بازرسی پیش از حمل کالا (PSI)^۱ در خریدهای خارجی شامل انواع روش های پرداخت (اعتبار اسنادی، حوالجات بانکی و بروات) یا به صورت آزاد (بدون انتقال ارز) و نقدی، به منظور آگاهی و توجیه طرفهای ذی ربط و ذی نفع می باشد.

۲-۱ دامنه کاربرد

این استاندارد برای بازرسی کلیه کالاهای مجاز وارداتی به کشور که شرط بازرسی در مدارک خرید آنها درج شده باشد، کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیهها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیههای بعدی برای این استاندارد الزام آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران-ایزو-آی ای سی شماره ۱۷۰۲۰: سال ۱۳۹۲، ارزیابی انطباق - الزامات برای کارکرد انواع مختلف نهادهای انجام دهنده بازرسی

۲-۲ استاندارد ملی ایران-ایزو شماره ۹۰۰۰: سال ۱۳۸۷، سیستم های مدیریت کیفیت - مبانی و واژگان

۲-۲ آیین نامه ضوابط تأیید شرکت های بازرسی کننده (سورویانس) مصوبه مورخ ۸۹/۱۰/۶، شورای عالی استاندارد

۳-۲ دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و اختلافات بین خریداران و شرکت های بازرسی به شماره ۵/۱۵۰/۲۳۵

یادآوری - برای دسترسی به آیین نامه و دستورالعمل بندهای ۲-۲ و ۳-۲ به وبگاه www.isiri.gov.ir مراجعه شود

۴-۲ مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (مقررات ارائه گواهینامه بازرسی کالاهای مشمول استاندارد اجباری و یا سایر کالاهای وارداتی) - بخش اول - بخش دوم (قسمت سوم)

یادآوری - برای دسترسی به مجموعه مقررات به وبگاه www.cbi.ir مراجعه شود.

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد علاوه بر تعاریف و اصطلاحات مندرج در استاندارد ایران - ایزو- آی ای سی ۱۷۰۲۰، معیارهای عمومی برای فعالیت انواع مختلف سازمان‌های بازرسی کننده، اصطلاحات و / یا واژه‌ها با تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

اعتبار اسنادی

letter of credit

هر گونه ترتیباتی، به هر نام یا توصیفی، که در بر گیرنده تعهد قطعی و برگشت ناپذیر بانک گشاینده نسبت به پذیرش پرداخت اسناد ارائه شده طبق شرایط اعتبار است.

۲-۳

بازرسی پیش از حمل

pre shipment inspection

عبارت است از کلیه فعالیت‌های مربوط به تصدیق کیفیت، کمیت و قیمت شامل نرخ ارز، شرایط مالی و یا ارزش گمرکی و طبقه بندی کالایی که می‌باید به قلمرو گمرک کشور خریدار صادر شود. به عبارتی دیگر بازرسی پیش از حمل فعالیتی است که یک شرکت بازرسی جهت کنترل مشخصات اختصاصی کالا انجام می‌دهد. شرکت بازرسی به طور مستقیم توسط خریدار (سازمان دولتی، شرکت یا سایر متقاضیان) و یا توسط کشور واردکننده به کار گمارده می‌شود.

۳-۳

پیش فاکتور

pro forma

عبارت است از سندی که توسط فروشنده، قبل از فروش تهیه می‌شود و در آن قیمت، نوع ارز، نوع پرداخت، اعتبار پیش فاکتور، زمان تحویل، شرایط تحویل، نوع بسته بندی، کمیت، کیفیت و خصوصیات با اهمیت (وزن، اندازه و ویژگی‌های مشخص دیگر) کالایی که قرار است به فروش رسد را به اطلاع خریدار می‌رساند.

۴-۳

حدود و دامنه بازرسی

scope of inspection

حدود و دامنه بازرسی عبارت است از مجموعه فعالیت هایی که شرکت بازرسی باید از طریق اجرای آنها کمیت، کیفیت، بسته بندی و دیگر خصوصیات موضوع بازرسی را طبق شرایط مندرج در مدارک خرید تصدیق یا رد کند.

۵-۳

حمل محموله به دفعات

partial shipment

عبارت است از حمل بخشی از محموله که در اعتبار اسنادی و / یا قرارداد خرید، حمل آن به دفعات مجاز شده باشد.

۶-۳

خریدار / فروشنده

buyer/seller

عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که نام او با همین عنوان در مدارک خرید آمده است.

۷-۳

رواداری

tolerance

عبارت است از حد مجاز که بر اساس استانداردهای حرفه‌ای در مورد موضوع بازرسی و برای حدود و دامنه بازرسی توافق و مجاز شناخته شده است.

۸-۳

شرکت بازرسی کننده

inspection company

عبارت است از اشخاص حقوقی که به موجب تبصره ذیل ماده ۵ قانون اصلاح قوانین ومقررات سازمان ملی استاندارد صلاحیت آنها تأیید و دارای پروانه بازرسی می‌باشند (به آیین نامه تأیید صلاحیت شرکت‌های بازرسی کننده و ضوابط بازرسی کالاها مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۶ شورای عالی استاندارد مراجعه شود).

۹-۳

قرارداد بازرسی

inspection contract

به سندی اطلاق می‌شود که بین مشتری و شرکت بازرسی در خصوص موضوع بازرسی منعقد می‌شود و شامل موارد زیر می‌باشد:

- کالای مورد بازرسی
- حدود و دامنه بازرسی

- کیفیت کالا بر اساس مشخصات و الزامات فنی و/یا استاندارد تعیین شده
- کمیت
- نحوه بسته بندی و نشانه گذاری
- زمان و محل بازرسی
- دفعات بازرسی
- گزارشات و گواهینامه های مورد نظر طرفین
- نوع تسهیلات و تعهدات مورد نظر طرفین
- کارمزد بازرسی و نحوه پرداخت آن

یادآوری - اهم مندرجات در قرارداد بازرسی در پیوست الف ذکر شده است

۱۰-۳

قرارداد خرید

purchasing contract

عبارت است از سندی معتبر به همراه پیوست ها که موارد توافق شده بین خریدار و فروشنده و / یا تولید کننده شامل نوع کالا، کمیت، کیفیت، حدود و دامنه بازرسی، نام شرکت بازرسی، مقطع و زمان تحویل و تحول کالا یا خدمت، پرداخت کارمزد بازرسی و غیره در آن درج شده و به مهر و امضاء طرفین معامله رسیده باشد.

۱۱-۳

کارمزد بازرسی

inspection fee

عبارت است از مبلغی که بابت انجام خدمات بازرسی باید توسط خریدار یا از طریق فروشنده به شرکت بازرسی با توجه به قرارداد بازرسی و مبلغ توافق شده در قرارداد بازرسی پرداخت شود.

۱۲-۳

کمیت، کیفیت و بسته بندی

quantity, quality and packing

عبارت است از مشخصاتی که از طریق تعیین حدود و دامنه بازرسی و آزمون قابل دسترسی است (تعریف کیفیت بر اساس استاندارد ایران- ایزو ۹۰۰۰ : سال ۱۳۸۷، بند ۱-۱-۳ می باشد).

۱۳-۳

گزارش بازرسی

inspection report

عبارت است از سندی که طی آن شرکت بازرسی، روش، مراحل و چگونگی انجام بازرسی و آزمون های انجام شده و نتایج حاصله را اعلام می نماید.

۱۴-۳

گواهینامه بازرسی

inspection certificate(IC)/certificate of inspection (COI)

عبارت است از سندی که پس از انجام و تکمیل حدود و دامنه بازرسی پس از دریافت سند حمل (بارنامه یا راه نامه) روی سربرگ رسمی سازمان بازرسی کننده صادر می‌شود و طی آن انطباق کمیت، کیفیت، بسته بندی و سایر خصوصیات کالای بازرسی شده با مشخصات مندرج در قرارداد بازرسی تصدیق می‌گردد.

۱۵-۳

محموله

commodity

عبارت است از مجموعه کالایی که در قرارداد بازرسی ذکر شده و در صورت تصدیق قابل حمل می باشد.

۱۶-۳

اسناد خرید

purchasing documents

عبارت است از تمامی یا چند مدرک شامل پروفورما، قرارداد خرید، اعتبار اسنادی، قرارداد بازرسی و / یا سایر مدارک مورد نیاز از قبیل نقشه‌ها، نمودارها، بروشور، کاتالوگ و غیره که با استناد به مشخصات مندرج در آنها گواهینامه بازرسی صادر می‌شود.

۱۷-۳

اسناد حمل

shipping documents

اسنادی است که توسط فروشنده و اشخاص ثالث صادر می شود اسناد حمل شامل، انواع بارنامه، انواع راه نامه، گواهینامه مبدا، گواهینامه بازرسی، سیاهه تجاری، لیست بسته بندی و سایر اسناد می باشد.

۴ شمول بازرسی پیش از حمل

بازرسی پیش از حمل می‌تواند شامل یک یا تعدادی از موارد زیر باشد:

۱-۴ تصدیق قیمت کالا^۱

۲-۴ بازرسی کمی و/ یا کیفی کالا

۳-۴ بازرسی وضعیت بسته بندی و نشانه گذاری محموله

۴-۴ بازرسی کانتینر، مظروف و وسیله حمل

۵-۴ نظارت بر تخلیه و بارگیری کالا

۶-۴ نمونه گیری

۷-۴ آنالیز آزمایشگاهی یا آزمون‌های دیگر

۸-۴ بررسی و ممیزی

1-Price verification

یادآوری- در صورت روشن و کامل نبودن حدود و دامنه بازرسی در مدارک خرید، عرف جاری در بازرسی قبل از حمل استانداردهای معمول و مورد استفاده توسط فروشنده و / یا تولیدکننده از جمله استاندارد های ویژگی محصول (کالا یا خدمت) خواهد بود.

۵-۱-۶ شرکت بازرسی باید طبق حدود و دامنه بازرسی تعیین شده در قرارداد بازرسی، نسبت به انجام بازرسی کالا اقدام کند.

۵-۱-۷ شرکت بازرسی باید دقت و مهارت لازم را در انجام بازرسی کالا به عمل آورده و تمامی موارد درخواست شده برای بازرسی کالا را طبق شرایط مندرج در قرارداد بازرسی انجام دهد

۵-۱-۸ خریدار باید ویژگی های کمی، کیفی و استانداردهای مورد نظر و حدود و دامنه بازرسی را در مدارک خرید هماهنگ و همخوان ذکر نماید.

۵-۱-۹ خریدار باید شرکت بازرسی را حداقل چهار روز کاری قبل از فرا رسیدن زمان بازرسی در جریان هر گونه تغییرات احتمالی محقق شده و موثر شامل مشخصات فنی، کمیت، کیفیت، بسته بندی و علامت گذاری کالا قرار دهد.

۵-۱-۱۰ خریدار باید نسبت به تهیه مجوزهای لازم جهت دسترسی نمایندگان و بازرسان شرکت بازرسی اقدام، تا بازرسی به نحو مطلوب و موثری انجام گردد.

۵-۱-۱۱ خریدار باید اطمینان یابد که اقدامات ضروری و لازم در مورد ایمنی و امنیت شرایط کاری، در طی انجام خدمات بازرسی صورت گرفته و در این رابطه ضرورت ندارد که از طرف شرکت بازرسی حتماً پیشنهاد یا درخواستی شده باشد.

۵-۱-۱۲ در صورت بروز هر گونه اختلاف بین خریدار و شرکت بازرسی در مورد وجود اشکال و یا عدم انطباق جزئی و کلی موضوع بازرسی با شرایط مندرج در مدارک خرید، موضوع اختلاف باید در وهله اول از طریق مذاکره و یا مکاتبه حل و فصل شود.

۵-۱-۱۳ در صورتی که طرفین قادر به حل اختلاف بین خود از طریق مذاکره و مکاتبه نباشند، موضوع اختلاف بر اساس درخواست خریدار مطابق دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و اختلافات بین خریداران و شرکت های بازرسی به شماره ۱۵۰/۲۳۵/د بررسی و حل و فصل می گردد.

۵-۱-۱۴ در صورت وجود اختلاف جزئی بین مدارک خرید شامل اعتبار اسنادی، قرارداد خرید و / یا پروفورما، ترتیب اسناد به شرح زیر است:

۵-۱-۱۴-۱ اعتبار اسنادی

۵-۱-۱۴-۲ قرارداد بازرسی

۵-۱-۱۴-۳ قرارداد خرید

۵-۱-۱۴-۴ پروفورما و یا مدارکی که در اعتبار اسنادی یا قرارداد خرید مورد اشاره واقع شده است.

۵-۱-۱۴-۵ پروفورما به ترتیب تأخر زمانی

یادآوری: چنانچه خرید از طریق سایر روش های پرداخت انجام گیرد ترتیب اولویت اسناد به شرح می باشد:

قرارداد بازرسی، قرارداد خرید، آخرین پروفورما

۵-۱-۱۵ شرکت بازرسی مسئولیتی در مورد مفاد قرارداد خرید، اعتبار اسنادی و پروفورما ندارد.

۵-۱-۱۶ پرداخت کارمزد بازرسی به عهده خریدار می باشد و می تواند مستقیم توسط خود یا از طریق فروشنده به شرکت بازرسی پرداخت نماید.

۵-۱-۱۷ در بازرسی پیش از حمل کلیه کالاها به منزله نو تلقی می شوند در صورتی که کالا مستعمل باشد و در پروفورما نیز تصریح شده باشد، بازرسی باید بر اساس آیین نامه و ضوابط اجرایی وزارت خانه مربوطه انجام شود.

۵-۱-۱۸ در صورتی که عملیات بازرسی توسط شرکت بازرسی انجام شود فارغ از صدور و یا عدم صدور گواهینامه نامه بازرسی کارمزد بازرسی باید پرداخت شود.

۵-۱-۱۹ در صورت ختم کار قبل از انجام تمامی موارد حدود و دامنه بازرسی یا در صورت افزایش حدود و دامنه بازرسی و یا ایجاد مشکلات و وقفه در عملیات بازرسی که خارج از کنترل و مسئولیت شرکت بازرسی باشد، کارمزد بازرسی به نسبت انجام کار و یا خدمات اضافی قابل تعدیل است.

۵-۱-۲۰ چنانچه به دلیل مغایرت نتایج بازرسی با شرایط قرارداد بازرسی یا آماده نبودن فروشنده و / یا تولیدکننده برای انجام بازرسی و آزمون در زمان مقرر، بازرس مجبور به تکرار بازرسی و آزمون گردد، خریدار موظف است هزینه بازرسی و آزمون مکرر و یا مجدد را جداگانه توسط خود یا فروشنده و / یا تولیدکننده به شرکت بازرسی پرداخت نماید.

۵-۲ مراحل بازرسی

۵-۲-۱ شرکت بازرسی پس از دریافت مدارک خرید و بررسی آنها در صورت تایید نسبت به عقد قرارداد بازرسی اقدام نموده و طبق مفاد آن باید در زمان و محل مناسب با موافقت و هماهنگی فروشنده و / یا تولیدکننده نسبت به انجام بازرسی توسط بازرس/ بازرسان اعزامی خود در حدود دامنه بازرسی تعیین شده اقدام نماید.

۲-۲-۵ خریدار باید پس از انعقاد قرارداد خرید و یا گشایش اعتبار اسنادی، کلیه مدارک و اسناد مورد لزوم جهت انجام بازرسی شامل قرارداد خرید، اعتبار اسنادی، پروفرما، مشخصات فنی و سایر مدارک خرید را ظرف مدت لازم و کافی برای انجام وظایف شرکت بازرسی تعیین شده، مستقیماً یا از طریق نمایندگی آن در ایران در اختیار دفتر مرکزی سازمان بازرسی کننده قرار دهد

۳-۲-۵ هر گونه تمدید یا تکمیل یا تغییر در مدارک خرید که مراحل قانونی آن طی نشده باشد و به شرکت بازرسی یا شعب و نمایندگی آن، ابلاغ نشده باشد و یا سایر تغییرات که در زمان مناسب به اطلاع شرکت بازرسی نرسیده باشد از نظر سازمان بازرسی کننده جزء موضوع بازرسی محسوب نمی گردد.

۴-۲-۵ خریدار باید حدود و دامنه بازرسی را به شرکت بازرسی طبق شرایطی که در مدارک خرید و قرارداد بازرسی تعیین شده، شامل مشخصات و ویژگی کالا، روش بازرسی، چگونگی تحویل و تغییرات و نیز زمان و محل بازرسی را مستقیماً به شرکت بازرسی کننده و یا از طریق نماینده و یا شعبه آن در ایران اعلام کند.

۵-۲-۵ در صورت انطباق کالا با مشخصات و شرایط تعیین شده در قرارداد بازرسی، شرکت بازرسی نسبت به صدور برگه ترخیص^۱ برای طی مراحل بعد و یا گواهینامه بازرسی حسب مورد اقدام می نماید. ضمناً تاریخ صدور گواهینامه بازرسی باید همزمان و یا پس از تاریخ بارنامه باشد

۶-۲-۵ گواهینامه بازرسی پس از صدور به فروشنده و / یا تولیدکننده تحویل می گردد تا در صورت ضرورت به همراه سایر مدارک مربوط به بانک کارگزار^۲ و یا خریدار ارائه شود.

۷-۲-۵ در صورت مشاهده هر گونه عدم انطباق جزئی نتایج بازرسی با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی، ارائه نتیجه بازرسی مبنی بر مغایرت مذکور توسط شرکت بازرسی به فروشنده و یا تولیدکننده جهت رفع عیب و اشکال ضروری است.

۸-۲-۵ در صورت بروز اشکال در اجرای وظایف بازرسی یا عدم انطباق کلی نتایج بازرسی با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی، شرکت بازرسی باید با صدور گزارش بازرسی سریعاً مراتب را به طرفین معامله و در صورت لزوم به بانک کارگزار اطلاع دهد.

۹-۲-۵ خریدار موظف است هماهنگی لازم با فروشنده و / یا تولیدکننده جهت همکاری لازم با بازرسی/ بازرسان اعزامی در جهت تسهیل و تسریع در اجرای به موقع حدود و دامنه بازرسی به عمل آورده و مدارک و

1-Release note

2-Advising bank

تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز برای بازرسی، نمونه برداری، آزمون و غیره را در چارچوب قرارداد خرید و طبق شرایط متعارف در اختیار بازرس/ بازرسان قرار دهد.

۵-۲-۱۰ نوع بسته بندی کالای مورد سفارش باید قبلاً مورد توافق خریدار و فروشنده و / یا تولیدکننده قرار گرفته و در مدارک خرید درج شده باشد.

۵-۲-۱۱ در صورتیکه بازرسی از کانتینر مناسب حمل که در مدارک خرید ذکر شده باشد، باید توسط شرکت بازرسی جهت اطمینان از مناسب بودن برای حمل کالا انجام پذیرد.

۵-۲-۱۲ هر گونه مغایرت در کمیت و مقدار کالا با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی باید توسط شرکت بازرسی گزارش شود. در شرایط معمول، حمل محموله به دفعات فقط در صورتی مورد قبول قرار خواهد گرفت که در مدارک خرید ذکر شده باشد.

یادآوری- به منظور تأمین استقلال در امر بازرسی، خریدار، فروشنده و / یا هر شخص حقیقی و حقوقی دیگر نمی تواند شرکت بازرسی را در مورد صدور یا عدم صدور گواهینامه بازرسی منع یا مجبور نمایند.

۵-۲-۱۳ شرکت بازرسی می تواند در موارد زیر از صدور گواهینامه بازرسی، خودداری نماید.

۵-۲-۱۳-۱ هر گونه عدم انطباق در موضوع بازرسی با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی

۵-۲-۱۳-۲ عدم همکاری فروشنده و یا تولیدکننده در انجام مطلوب و صحیح یک یا چند مورد از حدود و دامنه بازرسی توافق شده در مدارک خرید

۵-۲-۱۳-۳ غیر مجاز یا غیر قانونی بودن موضوع بازرسی

۵-۲-۱۳-۴ عدم پرداخت کارمزد بازرسی

شرکت بازرسی موظف است مطابق قرارداد بازرسی، فرایند بازرسی را بطور کامل و با دقت انجام داده و نسبت به مهار محموله و یا علامت گذاری موارد بازرسی اقدام نماید

شرکت بازرسی باید کلیه سوابق بازرسی های انجام شده را به مدت پنج سال نگهداری نماید

یادآوری- رعایت بند ۶-۱-۶ دستورالعمل رسیدگی به اعتراضات و اختلافات بین خریداران و شرکت های بازرسی به شماره ۱۵۰/۲۳۵/د ضروری می باشد.

پیوست الف

(الزامی)

اهم مندرجات در قرارداد بازرسی

الف-۱ تعهدات شرکت بازرسی

الف-۱-۱ شرکت بازرسی موظف است اسناد و اطلاعات دریافت شده مربوط به موضوع قرارداد را محرمانه تلقی نموده و بدون رضایت خریدار به استثنا مراجع ذیصلاح در اختیار دیگران قرار ندهد.

الف-۱-۲ شرکت بازرسی موظف است کار بازرسی ارجاعی را با دقت و مهارت حرفه ای لازم انجام داده و تمامی موارد درخواست شده برای بازرسی کالا را طبق شرایط مندرج در این قرارداد انجام دهد.

الف-۱-۳ شرکت بازرسی موظف است هرگونه عدم انطباق جزئی نتایج بازرسی با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی را به اطلاع فروشنده و یا تولید کننده جهت رفع عیب و اشکال برساند.

الف-۱-۴ شرکت بازرسی موظف است پس از انجام بازرسی و آزمون در صورت انطباق کالا مطابق قرار داد بازرسی، گزارش و یا گواهینامه بازرسی و در صورت مغایرت گزارش عدم انطباق (NCR)^۱ را صادر و به خریدار ارائه دهد.

الف-۱-۵ شرکت بازرسی موظف است در صورت انطباق کالا همزمان یا پس از صدور بارنامه، اقدام به صدور گواهینامه بازرسی نماید.

الف-۱-۶ شرکت بازرسی موظف است بازرسی را در چارچوب مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و طبق مندرجات قرارداد بازرسی و بر اساس حدود بازرسی تعیین شده در محل تولید، بسته بندی، انبار فروشنده، گمرک یا بندر مبداء انجام دهد.

الف-۱-۷ در صورتی که کمیت، کیفیت و سایر مشخصات کالا در محدوده رواداری مجاز طبق استانداردها، روش های حرفه ای بازرسی و حدود بازرسی تعیین شده باشد شرکت بازرسی موظف است گواهینامه بازرسی را صادر نماید.

۱-Non-Conformity Report (NCR)

الف-۱-۸ شرکت بازرسی موظف است گواهینامه بازرسی را به ذینفع اعتبار اسنادی تحویل دهد مگر آنکه نحوه دیگری در اعتبار اسنادی یا قرار داد بازرسی ذکر شده باشد.

الف-۱-۹ شرکت بازرسی موظف به عدم صدور گواهینامه بازرسی در موارد ذیل می باشد:

غیر مجاز یا غیر قانونی بودن موضوع بازرسی، عدم انطباق موضوع بازرسی با شرایط مندرج در قرارداد بازرسی، عدم همکاری فروشنده و یا تولید کننده در انجام مطلوب و صحیح یک یا چند مورد از حدود و دامنه بازرسی توافق شده در مدارک خرید

الف-۱-۱۰ شرکت بازرسی موظف است در صورت اثبات هرگونه مغایرت در مشخصات کالا، در حد عرف معمول و حدود بازرسی تعیین شده برای احقاق حقوق خریدار همکاری و اقدامات لازم را به عمل آورد.

الف-۲ تعهدات خریدار

الف-۲-۱ خریدار متعهد می شود مدارک مورد نیاز برای بازرسی را در اختیار شرکت بازرسی قرار دهد.

الف-۲-۲ خریدار موظف است هرگونه مدارک و اسناد مورد نیاز برای انجام بازرسی (بروشور، نقشه، مشخصات فنی و غیره) را حداقل دو هفته قبل از انجام بازرسی به شرکت بازرسی کننده تحویل نماید. در صورت عدم تحویل به موقع مدارک و ارائه آن توسط فروشنده و یا تولید کننده، این مدارک ملاک انجام بازرسی قرار گرفته و شرکت بازرسی مسئولیتی در برابر ادعاهای احتمالی خریدار نخواهد داشت.

الف-۲-۳ خریدار متعهد می شود تاریخ بازرسی را کتباً و حداقل هفت (۷) روز کاری پیش از بازرسی به شرکت بازرسی اطلاع داده و هماهنگی های لازم را با فروشنده و یا تولید کننده به عمل آورد.

الف-۲-۴ خریدار متعهد می شود ضمن هماهنگی با فروشنده و یا تولید کننده و همچنین تهیه مجوزها شرایط، امکانات و تجهیزات لازم برای انجام بازرسی را تهیه نموده و در اختیار شرکت بازرسی قرار دهد.

الف-۲-۵ در صورتیکه بازرسی در زمان و محل هماهنگ شده با خریدار و یا نماینده او برای بازرسی حاضر شود و به هر دلیل انجام بازرسی امکان پذیر نباشد یا بازرسی کامل نشود، خریدار موظف است هزینه نفر-روز اعلام شده در این قرارداد برای آن روز را به صورت کامل پرداخت نماید.

الف-۲-۶ خریدار موظف به پرداخت هزینه های جانبی در ارتباط با کار بازرسی از جمله هزینه ارسال نمونه به آزمایشگاه، هزینه های انجام آزمون و غیره می باشد.

الف-۲-۷ در صورت بازرسی، نمونه برداری و آزمایش فراتر از حدود بازرسی تعیین شده خریدار موظف به پرداخت هزینه های اضافی می باشد.

الف-۲-۸ خریدار موظف است در صورت مشاهده هر گونه مغایرت احتمالی در کمیت، کیفیت، بسته بندی کالا یا مشخصات سفارش، موارد را قبل از ترخیص کالا از گمرک مقصد و بدون انجام تغییراتی که ممکن است در تعیین مسئول یا چگونگی ایجاد مغایرت ادعا شده خلل وارد نماید به اطلاع فروشنده و شرکت بازرسی و یا نماینده آنان رسانده و ترتیبات لازم برای انجام بازدید، نمونه برداری و بازرسی مجدد و تحقیقات اولیه لازم را برای تعیین میزان و علت مغایرت فراهم نماید مگر آنکه قبلاً و بطور شفاف ترتیبات دیگری با شرکت بازرسی طبق مستندات توافق شده باشد.

الف-۲-۹ در صورت کشف هر گونه مغایرت پس از ترخیص کالا از گمرک و حداکثر تا نود (۹۰) روز پس از ترخیص کالا از گمرک، خریدار باید مراتب را کتباً به فروشنده و شرکت بازرسی یا نماینده آن اعلام نماید و چنانچه تمامی کالا موجود بوده و قابل شناسایی و اثبات بر اساس مدارک حمل باشد شرکت بازرسی به جهت بررسی موضوع و ارائه گزارش، نسبت به بازرسی مجدد کالا اقدام می نماید.

الف-۲-۱۰ خریدار موظف است قبلاً حدود بازرسی را به اطلاع فروشنده و / یا تولید کننده رسانیده و موافقت ایشان را برای انجام حدود بازرسی جلب نماید. در صورت عدم موافقت فروشنده / سازنده با انجام کامل حدود بازرسی و عدم تدارک لازم برای انجام بهینه آن، شرکت بازرسی از صدور گواهینامه خودداری و از این بابت هیچگونه مسئولیتی متوجه شرکت بازرسی نمی باشد.

الف-۲-۱۱ خریدار موظف است هر گونه روش انجام بازرسی و آزمون و استانداردهای آن که برای تعیین مشخصات کالا حائز اهمیت می باشد را در مدارک خرید از جمله قرارداد بازرسی تعیین کند. در غیر اینصورت روشها و استانداردهای مورد استفاده فروشنده ملاک انجام بازرسی و آزمون خواهد بود. در خصوص اقلام مشمول استاندارد اجباری ملاک عمل، الزامات سازمان ملی استاندارد ایران می باشد.

الف-۲-۱۲ خریدار موظف است در خصوص جزییات بسته بندی پس از توافق با فروشنده مراتب را کتباً به اطلاع شرکت بازرسی برساند. در غیر اینصورت، استانداردها و عرف جاری فروشنده یا تولید کننده ملاک بازرسی خواهد بود.

الف-۳ حدود بازرسی PSI (PRESHIPMENT INSPECTION)

حدود بازرسی که خریدار با فروشنده / سازنده/حمل کننده مورد توافق قرار داده و توسط شرکت بازرسی باید بر روی کالای مورد سفارش انجام شود با علامت (x) مشخص شده است:

کمیت

کنترل کمیت کالا بصورت اتفاقی (RANDOM) و یا درصد

کنترل اسناد حمل

کیفیت

بازرسی ظاهری کالا بصورت اتفاقی و یا درصد

کنترل مدارک فروشنده در مورد کیفیت کالا

بسته بندی

بازدید ظاهری بسته بندی کالا بصورت اتفاقی (RANDOM) و یا درصد (از نظر سالم بودن و مطابقت آن با اسناد خرید)

کنترل علائم حمل و هشدار دهنده

کنترل اسناد حمل

شرایط ویژه

کنترل مناسب بودن بسته بندی با توجه به ماهیت کالا ، نحوه و وسیله حمل

نظارت بر بار گیری

گواهینامه

صدور و ارائه گواهینامه بازرسی پیش از حمل

و سایر شرایط مورد نظر

الف-۴ حدود بازرسی^۱ COI

بازرسی و صدور گواهینامه COI، مربوط به کالاهای مشمول استاندارد اجباری است که با الزامات مندرج در استانداردهای قابل قبول سازمان ملی استاندارد ایران انطباق داده می‌شود. حدود بازرسی و نحوه صدور گواهینامه و گزارش بازرسی بر اساس ضوابط سازمان ملی استاندارد ایران می‌باشد که در وبگاه سازمان ملی استاندارد ایران به آدرس www.isiri.gov.ir درج گردیده است.